ԹՍԱՆԵՒՉՈՐՈՐԴ—ՏՊՐԻ ԹՒԻ 1672—ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ—22—ԱՊՐԻԼ—Ն Տ—4—ՄԱՅԻՍ 1875

ԳԱՅՄԱՆ

Տարեկան գին կ. Պոլսոյ համար 8 Մէճ
» Գաւառաց » 10 Մէճ
Ամբողջ կ. Պոլսոյ » 4 Մէճ
» Գաւառաց » 5 Մէճ
ուրաքանչիւր թերթի գին 60 փարա
Յանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 զուրուշ, երկու անգամի համար 2 զուրուշ, աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կրնայ։

ՄԱՅԿ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆ

Դուրս գացած լրագրաց համար ոչ ծախքը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին պիտի ուղղուի, կ. Պոլիս, Զինիլի խան, Մաճիսի գրասենեակը։
Ձանրու ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 22 ԱՊՐԻԼ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պրիւսէլ 30 ապրիլ

Արտաքին գործոց նախարարն յայտնեց Երեսփոխանաց ժողովին թէ ապրիլ 25ի Գերմանական ծանուցագրին պատասխանն այսօր Բէրլինէն կոմսին հաղորդեր է, և թէ Երեքշաբթի օրն անոր վրայ մանրամասն տեղեկութիւն պիտի տայ ժողովին։

Փարիզ 30 ապրիլ

Մարիոյ խորհրդաւոր յանձնաժողովին գումարման մէջ Պ. Ֆիւֆօր ըսաւ թէ կառավարութիւնը պաշարման վիճակը վերցնելու կը փափաքի։

Կը կարծուի որ ազգային ժողովոյ յառաջիկայ նիստերուն ժամանակը խիստ կարճ պիտի ըլլայ։

Պոմպայ 30 ապրիլ

Պարօտայի մէջ թեմեւ խռովութիւններ եղան։ Կուիքօվարի կինը Պարօտայէն հանուելով ուրիշ տեղ ղրկուեցաւ։

Հռոմ 30 ապրիլ

Լրագրաց տարածած այն լուրը թէ Գերմանիոյ գահաժառանգ կայսրորդւոյն յիտալիա ուղեւորելուն նպատակը յաջողեր է, այսօր հաստատուած կը թուի Պ. Մինկէթիի Ֆիօրէնցա երթալովն և կայսրորդւոյն այցելութիւն տալովը։

Կրաց 1 մայիս

Ֆօն Ալֆօնս և լ'Ամակիցը Սալցպուրկ երթալով, խաղաղութիւնը վերահաստատեցաւ քաղաքիս մէջ։

Պէրլին 1 մայիս

Կառավարութիւնը վանօրէից ջնջման համար օրինաց ծրագիր մը ներկայացուց Երեսփոխանաց ժողովին։

Հռոմ 1 մայիս

Երեսփոխանաց ժողովը Եգիպտոսի մէջ առնչակցեալ դատական բարեկարգութիւնն ընդունեց։

Ռակուզա 1 մայիս

Երէկ թատրոնին մէջ եռանդագին ընդունելութիւն եղաւ կայսրը։

Տէրվիշ փաշան՝ կայսր հրաւիրեալ Նոյն թատերախաղին ներկայ դըտնուեցաւ կայսր օթեակին մէջ։

Կրանվօգա 2 մայիս

Կայսրը խիստ համակրական ընդունելութիւն մը տեսնելէ ետեւ, բաթարօ գնաց։

Երէկ և այսօր Տէրվիշ փաշան ճաշի հրաւիրուեցաւ կայսրէն, և սեղանին վրայ կայսեր աջ կողմը նստելով՝ շատ մեծարուեցաւ Ն. Վեհափառութենէն։

Կրաց 2 մայիս

Տօն Ալֆօնս դեռ հոս կը գտնուի։ բայց ժողովուրդը հանդարտ է։

Փարիզ 1 մայիս

Կը հաւատան թէ Պ. Պուրկօան Կ. Պոլսոյ դաղղիական դեսպան նըշանակուած է։

Պէրլին 1 մայիս

Երեսփոխանաց ժողովը վանօրէից ջնջման ծրագիրն ընդունեց։

Դալ երկուշաբթի Վիլհէլմ կայսրը Պէրլին պիտի վերադառնայ։

Լոնտրա 3 մայիս

Ոսկի	Բօնս	43 5/8
Խոշ	1865	71 3/4
»	1869	54 7/8
»	1871	66
»	1872	86 3/8
»	1873	53

Նոր փոխառութիւն —
Անգլ. Բօնս. 94 1/4

Լիվերբուլ 3 մայիս

Բամպակ Միտլինկ—Օրլեան 8 1/8
» Ֆաւր Տօլէրաց 5 1/4
Մատուցած 14000 հակ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ Լիւմնոյ նախարար Վսեմ. Կուսուֆ փաշան, հասարակային շինութեանց նախարար Վսեմ. Լահէմ փաշային և կայսերական դիւանաց վերատեսուչ Սատուլլահ պէյին հետ Բուլգարիոյ երկաթուղիներն աչքէ անցուցանելու դնաց շաբաթի օրը։

Բարձրագոյն Մայր Թագուհին ուրբաթի օրը Մաչքայի նորակառոյց զինարանն երթալով մանրամասնաբար աչքէ անցուց։

Վսեմ. Սարդիս պէյ Պալեան արժանաւոր պատուով Նարին Բարձրութիւնն ընդունելով, հետը պարտեցաւ և ամեն պէտք եղած տեղեկութիւնները տուաւ։

Բարձր. Մայր Թագուհին շատ գոհ ըլլալով, հետեւեալ օրը Վեհ. Սուլթանին թուղթայով զարդարեալ և 1800 լիրա արժողութեամբ ակադեմու ընչաւոր մը ղրկեց Վսեմ. Սարդիս պէյին։

Մայրաքաղաքիս Ամերիկեան դեսպան Պ. Ֆօքսը, որ Բեգրատպուրկի դեսպան անուանած է, շաբաթի օրը Վեհ. Սուլթանին ներկայացաւ, և այս առթիւ Վեհ. Սուլթանն ականակուռ ընչաւորի մը ընծայ տուաւ անոր՝ իբր կայսերական կենդանագրովը զարդարեալ։

Բարձր. Մեծ—Եպարքոսն ուրբաթի օրը Բարձր. Միտհաթ փաշային փոխադարձ այցելութեան երթալով երկար տեսակցութիւն մ'ըրաւ։ Հետեւեալ օրը երկու նախկին Մեծ—Եպարքոսաց. Բարձր. Մէհմէտ Բիւշատի փաշային և Մահմուտ Նէտիմ փաշային այցելութիւնն ընդունեց։ Նոյն օրն իրիկուան դէմ նախորդ Մեծ—Եպարքոս Բարձր. Հիւսէյին Ավնի փաշային այցելութեան գնաց, բայց տունը չգտաւ։

Կրսուի թէ Հիւսէյին Ավնի փաշային բժիշկները Վիշիի Ջուրերն երթալու խորհուրդ տուած ըլլալով Նորին Բարձրութիւնն ալ երեք ամիս արձակուրդ խնդրեր է Վիշի երթալու համար։

Հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ Աւստրիոյ կայսրը Քարլսբաս հասած ժամանակ Գարատաղի Նիքոլա իշխանը Ն. Վեհափառութեան ներկայացեր և սիրալիր համակրութեամբ ընդունուելով՝ կայսրը սեղանը ճաշի հրաւիրուեր է։

Գեռական խորհուրդը պարտապանները անշարժ ստացուածքը վաճառելու վրայ նոր օրէնք մը շինեց, որոյ գլխաւոր տրամադրութիւններն սոսնք են։

Երբոր մէկն այս նոր օրէնքը հրատարակուելէ ետեւ պարտք ընէ, և չկրնայ վճարել, իւր ունեցած անշարժ ստացուածքն անպատճառ վաճառելով պարտքին պիտի տրուի. իսկ այն պարտապաններն որք այս օրինաց հաստատուելէն առաջ պարտք ըրած են, ըստ առաջնոյն պայմանաժամ ըստանալով՝ մասն մասն, կամ իրենց անշարժ ստացուածոց եկամուտովը պիտի վճարեն, և եթէ դժկամակութիւն կամ դանցաւորութիւն ընեն, այն ժամանակ իրենց անշարժ ստացուածքը պիտի վաճառուի և պարտատիրոջ առնելիքը վճարուի,

Այս նոր օրէնքը Վեհ. Սուլթանին հրամանագրովն վաւերացաւ։

Բուլգարիի դատաւորներէն եկած վերջին լուրերն աւելի քաջալերական են։ Կենդանեաց կոտորածը դադրեր է, և հանձարներն ալ առատ ըլլալու երեւոյթ ունին։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ
ԵՍԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵ

21 ապրիլ երկուշաբթի իրիկուն	48 33
22 ապրիլ երեքշաբթի առաւօտ	48 33
բացուելաւ	48 35
կէս օր	

Կ. Պոլիս 24 ապրիլ

Յոսիէթ Ֆէնէրբահչէի բաժին	Անգլ. ոսկի	8 1
» Փոխանակութեան	»	5 34
Կ. Պոլսոյ Պանքայի	»	6.33
Քրէմի Ֆէնէրբահչէ	»	12 5
Քրէմի Օմիրօ—Թիւրք		— —
Երկաթուղեաց հին	Ֆր.	126 3/4
Փոխ. 1863	»	357
» 1865	»	362
» 1869	»	278
» 1872	»	86 3/4
» 1873	»	270
Թրամուայ	Օսմ. լիր	3 65
Նարգիլէ	»	87 38
Իմբէհարիլ Ռուս	»	89 5
Դերբէնդ	»	51 25
Հինգ Ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	104 25
Գվինէ	»	130

ՊՈՒՐՍԱՅԻ ԳԻՆԸ
24 ԱՊՐԻԼ

Անգլ. լիրա դրամ. 110.46

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մայրաքաղաքիս Անդգլիական դեսպանին առաջին թարգմանն Երեկ Պատրիարքարան գալով Զատկի ողջոյնն առաւ Ս. Պատրիարք Հայրէն։ Հնարհաւատեց 'ի գլխոյ Վսեմ. դեսպանին։

Ուրբաթ օրը, Յունաց Պատրիարքական փոխանորդին առ մեր Ս. Պատրիարքն տուած այցելութեան միջոցին, Յունաց խառն ժողովին աշխարհական անդամ Բոխլարլի պէյը դաղղիերէն գեղեցիկ ատենաբանութիւն մ'ըրաւ, որով՝ յանուն իրենց Ս. Պատրիարքին և խառն ժողովոյն խնդակցութիւն յայտնեց Ամենապատիւ Սրբազանին Հայոց Պատրիարք ընտրուելուն վրայ, և այս ընտրութիւնն իրենց համար ալ բարեբաղդութիւն համարեցաւ, ելբրև երկու արեւելեան քրիստոնեայ ազգաց յարատեւ սիրոյ և բարեկամութեան զօրաւոր միջոց, հետեւաբար Պատրիարքական աթոռին վրայ մշանջենապէս մեծաւն վրայ ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ։

Ս. Պատրիարք Հայրն ալ դաղղիերէն լեզուաւ պատասխանելով, Բոխլարլի պէյին յայտնած բարեսէր զգացումներէն շնորհակալ եղաւ, և երկու ազգաց մէջ քրիստոնէական սիրոյ և բարեկամութեան յարատեւ մեծաւն վրայ ինքն ալ փոխադարձ ըղձանքներ ու բարեմաղթութիւններ ըրաւ։

Վանեցի Պօղոս վարդապետին դէմ եղած ամբաստանութիւնները քննող վարչական յանձնաժողովոյ տեղեկագրին դէմ ամբաստանողաց՝ փոխանորդ Պասմաճեան Սերովբէ էֆէնտիի ներկայացուցած դիտողութիւններն հրատարակելու վրայ շատեր դիտողութիւն ըրին մեզ թէ՝ այն դիտողութիւններն հրատարակելէ առաջ պէտք էր քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը հրատարակել, որպէս զի ընթերցողք զայն աչքնուն առջեւ ունենալով, Պասմաճեան էֆէնտիի դիտողութեանց լինչ ատելութեան ճշդութիւն ու կարեւորութիւն ունենալը հասկնային, և ըստ այնմ կարենային անաչառ դատողութիւն մ'ընել։

Այս դիտողութեան օրինաւորու-

թիւնը ճանչնալով, մտադիր ենք յանձնոմ ժողովոյ տեղեկագրին օրինակն ալ ձեռք բերելով հրատարակել՝ յապացոյց մեր կատարեալ անկողմնակալութեան։

---

17 ապրիլ 1875 ի Թէ.քիրատաղ

Տէր խմբագրապետ.

Ազգ օգուտ և պատուական թերթիդ 'ի լուր ընդհանուր ազգայնոց գուժած Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք հօր բարեպաշտութեան Մօր ցաւալի մահուան լուրն 'ի խոր խոցեց համայն քաղաքացիոց սրտերն. և որովհետև նոյն ինքն Ս. Պատրիարք հայրն իւր բարձր պաշտօնին առթիւ Հայոց հասարակաց անուանեալ է, ուստի Նորին Բարձրաբրգութեան առաքելական Մայրն ալ իբրև մայր հասարակաց իւր տարաժամ մահուամբն 'ի սուգ մեծ համակեց բոլոր ազգայնոցս սրտերն։

Այսու համակրական զգածմամբ Ս. Թադէոս թաղիս պատուարժան Թաղխորհուրդը անօրինեց որ յատուկ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուի, ինչպէս որ ներկայ ապրիլ ամսոյս 17ին օրը վառաւորապէս կատարեցաւ մեծանուագ ծանուցմամբ Աւժ. Տէր Աբրահամէս հօր, որ ներկայ ժողովրդեան խաւսն բազմութեանը բացատրեց թէ՝ այն առաքելական Մայրն, որ Հայ ազգիս ոգեղէն զաւակ մը ընծայեր է, որ այսօրուան օրս Պատրիարքական տաժանելի ծանր պաշտաման լուծն 'ի սէր Հայ ազգութեան ստանձնեալ ամենայն հոգւոյ պնդութեամբ և արիութեամբ անձնուիրաբար ազգին կը ծառայէ և անոր բազմադիմի հոգոյ ծանրութիւնն համբերատար սիրով կը բառնայ, ամեն հայազգի անհատ պարտաւոր կը կացուցանէ իւր հոգւոյն համար 'ի ցոյց երախտագիտութեան մէկ մէկ բարեմասնութիւն ընել, ուստի միաբան տատցուք՝ «Լուսաւորեցէք տէր զհոգի նորին» և այլն, և այլն։

Այլ և ընդ նմին Ս. Պատրիարք հօր ազգ. ուտ և թանկագին կեանաց համար բարեմասնութիւններ բրաւ, որոց ժողովուրդն ալ «ամեն» պատասխանելով ձայնակցեցաւ։

Մնամք . . .

Դ. Յ. Ռ-ը-նոբեան

Ազնիւ Մասիս.

Անցեալ դիշեր բանասիրաց սակրմբի մը մէջ կը գտնուէի, ուր Ազգ այնի դատաբարակութեան, Հայ դէպրութեան և հրահանգութեան վրայ ըրբջ վիճաբանութիւններ եղան։

Սարա շարժառիթը գպրոցի մը բարեկարգութեան խնդիրն էր։

Շատ դոհ եղայ և սիրեցի հաւաքեալ երիտասարդութիւնն, որ իւր խորին ուշադրութեանն առարկայ կընէր այնպիսի նիւթեր, որովք միայն կրնայ ազգ մը ազգ ըլլալ և ըսի մտածքս. ինչ մխիթարութիւն, որ գտնէ այս թաղին մէջ արթուն երիտասարդութիւն մը կայ եղեր շատ մը թաղերու օրինակ ըլլալու արժանի, վասն զի, ներուն ինձ ըսել, ուրիշ բազմաթիւ թաղերու բնակչաց վրայ մահատիպ թմրութիւն մը կը տիրէ առ հասարակ, ոպասելով թերևս որ երկնային ոգիներ անօրինեն իրենց բաղդը։

Ցաւ՝ ուր վիճակ, ոպասել որ իրեն համար ուրիշներ մտածեն, ուրիշներ աշխատին և ուրիշներ դարձեն և ինք եոպիմենիդէսի քունը ննջէ, շիտակն ըսելով, քիչ արդահատութեան արժանի վիճակ չէ։

Ո՛վ որ իր պէտքերը հոգալն այլոց կը թողու, կը նմանի մանկան՝ որ իւր հացն ապուէսին կը հաւատայ։

Այսպէս ալ ոպասել յայլոց որ իւր բախտը անօրինեն, իւր դաւակն ոյր բարի և կատարեալ ընեն, 'ի մի բան՝ իւր դաւկին մտաց և հոգւոյն անուանդ մտատկարարեն, Եթէ ուզեն, և ինչպէս որ ուզեն, կատարեալ անզգայութիւն է։

Մեր դպրոցներէն քիչերը կան որ հաղիւ ընարագոյն մասի մը յանձնուած են. իսկ ընդհանրապէս դատարակութեան այրուրեն հաղիւ թաթմուել կարող անձանց։

Երբէք չկայ ազգ մը որ մեզի չափ դատարակութեան պէտք ունենայ, դարձեալ՝ չկայ ազգ մը որ մեզի չափ բարձի թողի ըրած ըլլայ զայն։

Ցաւալի ճշմարտութիւն մ'է այս, զոր խոստովանիլ պարտաւորուած ենք։

Ունինք դպրոցներ, բայց չունինք ազգային դատարակութիւն. դպրոցի անուանով դումարներ կը ծախսենք և փոխարէնը կ'ստանանք իմաստակներ, որ ոգէտներէ աւելի ինքնասիրեր են ազգին։

Ո՞ր դպրոց այս տխուր վիճակին ենթակայ չէ այսօր. ո՞ր դպրոց՝ բառին ընդարձակ նշանակութեամբն՝ հասկցող մարմնոյ մը հսկողութեան և խնամոյ յանձնուած է, և ո՞ր հոգաբարձութիւն դէթ նախնական կրթութեան վրայ հաւուն խորհրդածութեամբ կանոնաւոր և կատարեալ հիմնադիր մը պատրաստած է և ըստ այնմ կընթանայ։

Նախնական կրթութիւն ըսի. — Ո՛հ, կարծես թէ ոտ մեր մէջ ընդհանրապէս տարածուած է, և ահա ունինք թաղ. խորհուրդներ, որ մեր ողորմելի դպրոցներուն մէջ «ՈՒՆԵՑՈՒԹԻՒՆ տուելոյներով, կը կարծեն թէ երկրորդական և բարձրագոյն կարգի վարժարաններ կը ձուլեն, հաւատալով զայն այնպիսի տեսչութեանց, որ 'ի փարձոյ կոպատեն իրենց ձեռնարկութեան յաջողութիւնն ու վախճանը։

Կայ ուրիշ կարևորագոյն կէտ մ'ալ, որ ոչ նուազ ուշադրութեան արժանի է։

Ինչպէս որ եկեղեցւոյ խորհուրդները ձրի կը մատակարարուին, այսպէս ալ պէտք է որ թաղ. խորհուրդք կամ հոգաբարձութիւնք նախնական կրթութիւնը ձրի մատակարարեն հայուն, վասն զի նախնական կրթութեան չնորհիւ միայն պիտի ուսնի ազգն իւր մարդ և Հայ—քրիստոնեայ լինելն։

Ըսուի թերևս թէ մեր եկեղեցւոյ մատուկներն անբաւական են այդ ծախքն ընելու։

Ներսի ինձ ըսել թէ այդ առարկութիւնը բնաւ համոզիչ չէ, վասն զի եկեղեցիները շատ անգամ աւելորդ ծախքեր կընեն, որ մեծամեծ դումարներու կը յանգին։

Դարձեալ՝ ըսուի թերևս թէ եկեղեցւոյ մատուկներն պարտաւորեալ չեն յանուն եկեղեցւոյ հաւաքեալ դումարներն 'ի պէտս դատարակութեան վատնել։

Այս առարկութեան մէջ ալ այնչափ սխալ կայ, որչափ որ բաւ, վասն զի եթէ եկեղեցւոյ մատուկներուն պարտքը չէ բարոյական եկեղեցին կազմակերպել, կը հարցնենք թէ ուրեմն ինչ են ատոնց պարտքը։

Այս կարևոր կէտերուն վրայ կը խոստանանք մեր դիտողութիւնները հրատարակել հեղինակ։

ԳՆՈՒՆԻ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Օրագրոյ թերթերուն մէջ քանի մը չաբաթէ 'ի վեր այրուրենի տառերով և այլ կերպ ատորագրութեամբ Մասիսի դէմ թշնամական յօդուածներ յերիւրող հանրածանօթ աներես Զայիլը վերջապէս իւր դիմակը վարառնելով ինքզինք ցոյց տուաւ, և իրօք Զայիլն ինքն ըլլալն իւր ըստորագրութեամբ հաստատեց։

Արդէն այդ ոսկեռատակն յօդուածոց մէջ տեսնուած անհեթեթ խրթածանքները, դրական օրինաց հակառակ քաշքշուքներն ու խարդախութիւնները տարակոյս չէին թողուր որ ատոնց հեղինակը Զայիլն էր, բայց նա դիտնալով որ իւր դրական արժէքն հրապարակին վրայ արդէն ճանչուած է լրջամիտ անձանց առջև, ուստի խարէութեամբ այրուրենի տառերուն ներքև ծածկուելով՝ այնպէս կարծեցնել կուզէր միտաց թէ այն յօդուածներն այլ և այլ անձանց գրչէ եկած էին։ Խեղճ արարած, Բայց Մելդոսոյ թռուան ականջներն անհնար էր որ դիմակներու ներքև խոզաս ծածկուէին, և վաղ կամ ուշ դան խարէութիւնն երևան չելնէր։ Մեր սոսիպուսները վերջապէս որոշեցէք հալածեալ եղջերուի պէս իւր ապաստանած թաւուտներուն մէջէն դուրս ձգեցին զինքը. ալ չը կրցաւ ինքզինք մութի մէջ պարուկել, և իւր Զայիլական կատարեալ հանդամանքներովն ինքզինք աշխարհի ներկայացնելու հարկադրեցաւ։

Մեր ուզածն ալ այս էր, որպէս զի այդ դրուածոց ինչ ապրիւրէ եկած ըլլալը տեսնուելով արժէքն ալ հասկցուի։

Արդ՝ քանի որ այդ անձն իւր Զայիլ մ'ըլլալը կը խոստովանի և ստորագրութեամբը կը հաստատէ, ալ ինչ հարկ չթողաւ մեզ իւր վրան խմաստակութեանց պատասխանելու զիջանիլ։ Բայց որպէս զի նորէն չկրնայ յանդգնիլ բարբանջելու թէ իւր դրածները չեն կրնար հերքուիլ, բաւական կը համարինք իւր անճառնի խմաստակութեանց մէկ օրինակն հաստատել։

«Այսրուց՝ Հայերուն իրաւատուութեանէն բաժնուելու մասին՝ մինչև «ցայսօր ժողովրդային կամք մը յայտնուած չէ, այլ եղածը Պետրոս կա«թողիկոսին կամքն է միայն։»

Այս խօսքը, Պ. Զայիլ Մասիսէն քաղելով (թէև ոչ ճշդիւ) դիտելէ ետև, քիչ մը վարը Մասիսի ուրիշ մէկ պարբերութիւնն ալ (նոյնպէս ոչ ճշդիւ) մէջ բերելով, իբր թէ վերջինին դէմ հակառական դաւեր է իւր ակար խելքովը։

«Այսրուց Պետրոս Կաթողիկոսի «Հայոցմէ բաժանման մասին ունե«ցած ըմբռնութեան, փառասիրու«թեան ու բազդախնդրութեան «ղիտաւորութեան Այսրի ժողովրդեան «մեծ մասը դէմ է։»

Այս վերջին պարբերութիւնն առաջնոյն ժխտումն է թէ հաստատութիւն։ Պարո՛ն Զայիլ, եթէ այսչափ պարզ գրուած մը հասկնալու կարողութիւն չունիս, կամ եթէ դիտամտի ճշմարտութիւնը կը խեղաթիւրես և տարբեր դոյներով ուրիշներու ներկայացնել կուզես, ո՞չ ապաքէն քու յետամիտ ագէտ մը կամ անամօթ խմաստակ մ'ըլլալդ կ'ապացուցանես։

Բայց գիտենք, Պարո՛ն Զայիլ, որ դու ամաչել չես գիտեր, և քու փառաբաղդ խայտառակութեան մէջ կ'որոնես միշտ։

Անցեալները ծանուցած էինք թէ դրական ընտիր երիտասարդութեանց հանմար մրցանակ սահմանող Մեծ. Յովսէփ աղա Իզմիրեանց՝ 200 ֆրանք նպաստ որոշած է Հնոց և Նորոց Հեղինակ Աւժ. Սրուանձտեանց Գարեգին վարդապետին։ Այս նուիրատուութիւնը ծանուցանող նամակն, և անոր փոխարէն Աւժ. Գարեգին վարդապետի չնորհակալեաց ուղերձը մեզ հաղորդուած ըլլալով, արժան կը համարինք հրատարակել 'ի պատիւ ազնուական Մեկենասին և յօրինակ այլոց։

Առ

Աւժանապատիւ Հայր Գարեգին Սրուանձտեանց։

'Ի վերջաբանի Ձեր պատուական դրքոյկին, որ կոչի «Հնոց և Նորոց» ուրախութեամբ տրտի կընթեռնում որ դուք մտադիր էք շարունակել Ձեր հրատարակութիւնքը, եթէ ազգայինք մեր դրամք քաջալերը հանդիսանան Ձեզ առ այդ։

Արդ, որպէս համակրող Ձեր արդիւնաւոր վաստակոց, ես ևս կը ցանկամ նոցա տպագրութեան ձեռնտու ընթերցողներէն մին լինել, և յօժարութեամբ կատարեմ հայրութեանդ այս 200 ֆրանքի մուրհակը, զոր կը խնդրեմ ընդունել իբրև դուշնաքեայ՝ բայց անկեղծ նպաստ վասն յաջողութեան Ձեր փութաջան երկոց, և իբրև համառոտ նշան յարգանաց առ անձն Ձեր մեծարոյ, որոյ հայրական օրհնութեանց մնամ միշտ կարօտ։

4/16 մարտի 1875 Խ. Ծ.

Ս. Պետերբուրք Յովսէփ Իզմիրեանց

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹ

Առ

Մեծապատիւ Ազգայ Յովսէփ Իզմիրեանց.

Եօթանասնամեայ ծերունւոյ մը՝ որ տրմանենի կը տանիր, կը պատահի Ցաճկաց Սուլթան Մուրատ Յաղթողատան։

—«Կը յուսա՞ս, ո՛վ ծեր, քառասուն տարի ևս ապրիլ և անկածիդ պատուղը վայելել», կը հարցնէ Սուլթանն։

—«Ապրիմ, չապրիմ, Աստուած դիտէ. բայց որովհետև ուրիշներու անկած արմատներէն վայելեցի ես, պէտք է այլոց համար ալ ես անկանիկը պատասխանէ ծերն։

Սքանչացած այս զրուցատ.քին, և ուշադրութիւնը քաջալերելու նպատակաւ՝ տիրոջ ի տակի կը պարգևէ ծերոյն Սուլթանն, որուն կը փոխադարձէ անկողն այս ոսկեղէն խօսքը.

—«Տէ՛ր, ահա անկածիս պտուղն այժմէն իսկ վայելեցի լիուլի»։

Ծերոյն պատասխանն պատահեցաւ և ինձ։ Նայելով իմ փանաքի երկոցս, Ձեր ըրած քաջալերն լիուլի վարձատրեց զիս։ և արդարև արքունական բարձր դաղափարով մը ընդհանուր դրիչները մրցանակել կ'այցելէք դուք ահա Ձեր միջոցին վսեմ նամակաւ, զոր հրատարակեց Մասիս պատուական լրագիրն իւր 1661 թուահամարաւ։

Եւ կուգամ այժմ չնորհակալել ձեզ ոչ միայն իմ անձինս կողմանէ, այլ յանուն ազգային դրական կաճառայն, որոյմով 'ի ձեր խրախոյս մեր հայրենեաց քարերը քնարի պիտի փոխուին, և բրիչները դրչի։

Ո՛վ իմաստուն վաճառական, որ զՀայս և զՀայաստանեայս գլխովին կը գնահատես։

Ներեցէք ինձ, որ այս առթիւ իմ չնորհակալիքս յայտնեմ նաև այն ամեն ազատասիրաց ազգայնոց, որ զիս քաջալերեցին դրամով չնորհակալիք խմբագրաց, բանասիրաց, որք

ֆ դիր և 'ի բան խրախուսեցին զիս. քան զոր չէի արժան, և ես մեղայ, դի չէի երբէք յուսար։

Չեմ յուսար, վասն զի դրել դեռ ցողը՝ մուրացող է մեր մէջ, և ոչ ոք է որ օգտակար դրուած ք մը հրատարակեց ու պարտուց մեր կամ մը չուտարադրեց, արհամարհանքներ չկրեց։ Անփորձ չէի ես, և իմ բաժինս ալ ստացած եմ բազմիցս։

Բայց արդ կառատանամ յուսով կառատանամ, վասնզի այնպիսի մեծ անդունդներէ ձայներ լսեցի կենաց, ուր դերեզման կը կարծէի. այնպիսի պատերէ ուղերձներ ընդունեցի, զոր օտարացած կամ դիակնացած կը կարծէի. այնպիսի անձերէ համակրանք և բերկրանք գգուեցի, որոց զգացմունքը ցամաք էին։ Գիտեմ, բայց ինչպէս շատերը խօսեցան ինձ թէ՝ մենք չէինք կարծեր որ Հայաստանի մէջ Հայոց կեանքը, արարքը, ուանդք, բանք, և այլն գտնուին մինչև այսօր, նայնը և ես՝ չէի կարծեր՝ որ 'ի Հիւսիս և 'ի Հարաւ գաղթեալ Հայոց մէջ, արդի քաղաքակրթութեան գաղափարով ստացակուած ազգայնոց մէջ գտնուէին անձինք, որ զգածուէին Հայրենեաց սիրով, համակրուէին Հայրենեաց ձայնին։ Թէպէտ ճպուռի մը երգեր էին իմ Դրոց Բոցոն, ու Հնոց Նորոցն. բայց իր գտած ընդունելութիւնը մեծ եղաւ։ Մեծ անոնք էին՝ որ զայն մեծարեցին։

Իսկ ի՞նչ պէտք է ասել ձեր մեծ գաղափարին համար, որ ընդհանուր դրատէրները կը վարձատրէ։ Ո՞վ է՞ք դուք, ի՞նչ հոգի կը կրէ՞ք 'ի ձեզ։ կը յիշեմ զվաղաշակ, որ իմաստուն օրինաց և փառաւոր յաղթանակաց հետ գերազանցեց մտածութեամբ մը, բարձրացայ և վսեմացայ իր համբաւը, սխրագի և անմահ կացուցանելով իր անձին հետ՝ նաև հայոց արմատոյն և պաղոց՝ Հայկայ և Հայկազանց յիշատակները հանել տալով 'ի լոյս, որպէս զի հասկնայ թէ «ա՞յ ք և ո՞րպիսի՞ք եղեն լեռ յառաջ քան զինքն Հայաստանեայք։»

Այո՛, հա՛րկ է որ մենք զմեզ քաջ ճանաչենք, մեր Հայրերը ճանաչենք, մեր Հայրենիքը ճանաչենք։

Այս վսեմ մտածութիւնն էր Սահակայ Բագրատունեաց առ Խոսրեան ծերունին։ Այս բարձր միտքն ունեցաւ վառաշնչուն, օժանդակելով Հայեկացւոյն բանին և նպատակին, և մէկէն միտք, միւսէն ջանք, մէկէն գանձ, միւսէն վաստակ՝ միանալով ծաղկեցուցին Հայկազանց դպրաւերն ու հովիտները. արձակեցին որտի և խորհրդոց կապանքները. կեղծ, պատմութիւն, կրօնք, երգեր ուանդեցին մեզ. որոնցմով ազրեցանք ու կապրինք իբրև ազգ և իբրև ժողովուրդ։

Հա՞րկ է յիշել Մեկենասն և Մեկենասներն որ յօտարս և 'ի մերս, 'ի հին և զարդիս. հա՞րկ է ճառել այս անկշիռ և անկորուստ շահուն ու անվշրելի գահուն նկատմամբ, որոցմով պանծալի ու անմահ եղած են ազգերն և ազգ մեր։ Այս հոգին, այս ճանաչումը մեր օրուն ալ ահա պայծառ կը փայլի դարուս և լուսաւորեալ աշխարհի ազգաց էութիւնը հասկցող և անոր հսկող ու մշակող գաղափարաց մէջ։ Կիսնան, այո՛, թագեր, կը փշրին սուրն ու սուին, բայց այս գաղափարը կը ծաւալի. Թիւյլերիի կայսրն անձնատուր կը լինի, Ակագեմեան կը շարունակէ. հազեր կը գրաւուին, միտքերն ազատ կընթանան։

Ո՞վ և 'ի մեզ մտածէր քեզ պէս, Թոգուլ Թօխտախի մեր դրական հրապարակին փուտ և փուչ խնդիրները, սին վէճերը, կեղտոտ կեղտոտ մէկ մէկու երեսին թքնելը, ազգն և ազգի անհատները յիշոցներով նախատելը. իսկ ուելին քան զայս՝ ոչինչ։ Է՛հ, այսպիսի ազգի մը ոչ վիրայ դեղ են դօքա, ոչ պատուոյն վայելուչ. դժբաղդաբար քիչեր կան ազնիւ՝ ծառայող դրական վէհ թագաւորութեան 'ի մեզ։ Եւ առ այս մեծ եղաք դաք, ոչ դրեթէ զառաջին հանդիսացաք, իբրև զօրադլուխ առաքինի, դրօշակ պարզել, մարզել և պոակ բաշխել կամնակաց և մտադիր զինուորաց, հայրենի յիշատակներն և ուանդները սրբելու և փրկելու ծառայողաց, դրագէն կամուսրաց։

Ինչպէս ընտիրն և լաւն վարձուց ու մրցանաց արժանի կը սեպուին դրուածքները, երանի՛ թէ լինէին այնպիսիք, որք սահման դնէին պատիժ տալ յոռի և մոլի գրիչներուն։

Բարիքացի ծեր դիւցազնոյն կը հայէի և կը հիանայի, որ ազգայն ի՛նտալիոյ և իր ազատելոյն Հռոմոյ դափնիները, պսակները, դրուագները, սակիները, պատիւները՝ անձին նուիրեալ, որոց արժանի էր, կը վերագարձնէր ժողովրդեան, և ինքն Տիբերեայ ջրոյն կը նայիր իր ուշն և իղձը, կրկտերու և յարև հանելու դարաւոր ալուց խորերը ծածկուած Հռոմուլոսին և յաջորդաց յիշատակները, ժողովրդեան և ազգին անեղծ փառքերը։ Կա՞յ արդեօք ատեղաց ներքև գործ մը։ որ 'ի կշիռ դայ այսպիսի մեծագործութեան մը։

— Ի՞նչ նպատակ ունին այսպիսի հոգիք։

— Կենդանութեան և անմահութեան գաղափար ընծայել ազգաց թէ՝ ազգ մը չմեռնիր։

Հոգերա խաւերը, ջրերու խորերը, շինից փղատակներն ու աւերակները փորփորել ու խառնել պէտք է քրչով և դրչով, և ազգ իւրաքանչիւր՝ իր նախնեաց անձանց և արարոց ծանօթ առնել. հայ ազգն մանաւանդ, որոյ հայրենիքը դրախտին և ջրհեղեղի մարդոյն բնակատեղաւորն է եղած, և նշանաւոր դարերով ու արարքներով ապրած։ Հարկ է որ մենք զմեզ քաջ ճանաչենք. պէտք է որ ուշադրութիւն և փոյթ նուիրենք մեր անցեալ և ներկայ կեանքին. բեղմնաւորենք մեր գաղափարը։ Առանձին ճանչցուած հասարակութիւն մ'ենք. ազգ մը և ժողովուրդ ենք. կայ մեզ լեզու, հայրենական երկիր և անուն, նախնիք, լիճեր, լեռներ, առաջներ, բայց ո՞ւր են մեր մատաց և հայրենեաց պատմական ու դրական բերքերը։ Շատ քիչ, շատ քիչ։ կը զարհուրիմ ասել դրող և ընթերցողներ ունինք բաւական շատ, սակայն անոնցմէ շատերն անդէտ են ազգային հին պատմութեան և ներկայ կենցաղավարութեան. ներսի լինձ ասել թէ՝ անդէտ են նաև անոնցմէ շատերն, որ՝ այսօր ազգին օրէնսդրի կամ կառավարչի պաշտօնն ունին։

Ուժգին դարկ մը պէտք է սթափեցնելու համար զմեզ մեր խորին թմրութենէն ու ավշութենէն։

Հայ ք հարատահարութենէ փրկելու համար, իրենց ճանչցնել տալ պէտք է զիրենք։ Հայ ք անատրբեւրութեան դերեզմանի ափէն ետ դարձնելու համար՝ իրենց հայրենական բարբառով կանչելու է զիրենք։ Մատեաց որինդները հնչեցնելու է իրենց ականջին. ժամ է որբել մեր քնարիս փոշիները. կքել լարել անոնց թոյլ և կարատած լարն ու թելը։ 'ի դօրձ դնել ապագիր մամուլը, և առնոր միջոցաւ հանդերձի և հացի պէս տարածել ազգային ազգերը, վէպերը, դրաքննական և հնախօսական դրուածներն ու ստացուածները, անհատական և ժողովրդական կենսագրութիւնները և տեղական նկարագրի իրերը։ կրօնական պարզութեան և սրբութեան վրայ, ընտանեկան և ընկերական բարոյականին վրայ դաղափար և ճառագայթ սփռել, որոց պէտքը կարի զգալի է այս դարուս մէջ, բանալ և զգուշացնել Բիւզանդական և մխարարական խաբող և կործանիչ խորերն ու խմորները, զարս Ցունաց և Լատինաց քաղաքականութիւնը՝ կրօնի, խաչի, սիրոյ դրօշակով կը բերէր և կը բերէ 'ի մեզ, ապականելու կամ՝ կլանելու զմեզ։

Միտքեր կան մեր մէջ, միտքեր եռանդուն և զեղուն, բայց դրագէտ լինելն՝ ազքատ և աննշան լինել էր մեր մէջ, և ասոր հետանք՝ էքուն մնաց, փառուն դրեանց։ Գնահատել գրականութիւնը, դատարակութիւնը մշակել և պաղաբերել կը նշանակէ։ Դա՛ք, ազնի՛ւ Իզմիրեանց, Ձեր անհատականութեամբ անդրանիկն եղաք դարուս Հայկական մատայից պատկադիր բաղմել յաթոռ։ Օ՜հ, անհատները շատ կը գործեն՝ եթէ դործեն, ժողովքները միայն կը վիճին և իրենց խորհուրդները կը դահավիժին։ Էկած հատած է Հայոց համար պայծառ ապագայն, եթէ Իզմիրեանցները յառնեն, որք ազգիս մէջ դիր և բան տարածելու պանծալի վաճառականութեան ձեռնարկեն։

Այո՛, ազգ մը՝ դրագիներէ և խօսողներէ կը զարթնու և կուզուի. գործողներով կը շինուի, և խորհողներով կը փրկուի։

1875 ապրիլ 16 ՍՐՈՒԱՆԶՏԵԱՆՑ
Կ. Պոլիս ԳԱՐԵԳԻՆ Վ.ԴՊՍ

Ա.Ա.Դ

ՎԱՐԱԶԴԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեծ. կարագեան ազա Զրաբաշեան ընկերութեանս Հաւաքիչ որոշուած լինելով կը փութամք յայտարարել զայս 'ի գիտութիւն համայն ընկերաց և կը խնդրեմք որ իւրեանց ներկայացած ատեն հաճին վճարել բաժնեգիներնին և փոխարէն ընդունիլ ընկերութեանս կնքով վաւերացեալ տոմսերէն։ Իդիմաց Դարձ.դ. Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Վ. ՓԹՓԹԵԱՆ Մ. ՓՍԼՄՕՒԳԱԼԵԱՆ
1875 ապրիլ 25
Կ. Պոլիս Բասիմ փաշա խան

Ա.Ա.Դ

Ազդ. Հիւանդանոցի սեպհական կալուածներէն Եէսի գուլէյի գոլորը հիւանդանոցին դէմ գտնուած քսան հազար տունկ կանկառաց բերքերը ծախու ըլլալով, այժմէն կը ծանուցուի արդոյ հասարակութեան թէ ով որ կուզէ յիշեալ բերքերը դնել՝ թուականէս մինչև ատան և հինգ օր կընայ Մեծ Նոր խանը Թ. 49 հիւանդանոցի դրատեղեակը դալ հարկ եղած ստարկութիւնն ընելու համար։ 3

1875 ապրիլ 10 Ի գիտաց Հիւանդ.
Դրատեղեակ՝ Ազդ. Հոգաբարձու.
Հիւանդ. թեան դործակալ
Մեծ Նոր խան Թ. 49 Ս. Մ. Հէսրլեան

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ռամանիոյ քաղքի մը մէջ քանի մը հայ դերդաստանաց քով կրօնական հոգևոր անձ մը կը մնայաւ, որն որ Հայերէն, Գաղղիերէն ու Գերմաներէն լեղուաց վարժ ըլլայ ու նոյն ընտանեաց քով դաստաւորութիւն ընէ։ Այն ընտանիքն իրեն տարեկան հարիւր Մաճառ ոսկի կը խոստանան. բայց կարող է նոյն հոգևոր անձը նաև ուրիշ ազգաց ընտանեաց քով ալ աստուածաբանութեան դաս տալով և իրեն տարեկան ծախքը ու տպրուստը հանել առատութեամբ։

Աղէկ միտ դնել պէտք է, որ այն անձը միմիայն Կ. Պոլսոյ Պատրիարքին իրաւասութեան տակ պիտի ըլլայ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն կրնայ ստացուիլ ստորագրեալէս։

Պրաշով Դրէտր Յովհաննէս
26 մարտ 1875 9

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Յայտնի է որ մարդիկ միշտ ընկերական ըլլալով, ամեն տեղ ու ամեն ժամանակ վարպետ մը աշկերտի ու աշկերտ մ'ալ վարպետի պէտք կունենայ։

Դեղարանի մը ամեն կարասիներն ու դեղերն ունենալով, բժշկագիր դպրոցէն դեղագործական վկայական ըստացած ու բժշկի ճանչցուած Հայ ազգի պարկեշտ վարպետ մը՝ ապրիլիս ու ներդաւոր ընկերէ մը նաև զանազան փորձութիւններէ վերնասուելով, ու իր դեղարանը բազմամարդ ու լաւ տեղ մը փոխադրելու ազելով, հաւատարիմ ու գործունեայ աշկերտի մը հետ ընկերակցիլ կուզէ հետեւեալ պայմաններով.

Ա. Դեղարանը զարգացնելու չափ դրամագլուխ եթէ դնէ.

Բ. Խանութին վարձն ամբողջ վճարէ։

Վարպետը՝ դեղարանի ծախքն ելնելէ ետու մնացած շահուն կէսն աշկերտին տալ կը խոստանայ, տումարն անոր ձեռքը յանձնելով։ Իսկ հիւանդաց այցելութենէն դուրսցած արդիւնքն տունը մնաց կը մնայ։ վարպետին պիտի մնայ։

Այսպիսի ընկերութեան մը խիստ պատասուար կերպիւ յաջողութիւնը փորձուած է։ Ի. Զաղը Խոսրիւ Ս. Սարգիսեան եկեղեցւոյ դէմը 28 թիւ քարուկիր տունը կրնայ դտնել զինքը։

ԻԼԱՆ

Սարայը Հիւմայուն պազը խատէ-մէլերի իշուն էճզասը Էլպիսէ անպարբնան վիրիմէք ի զբէ ասքան պիր սենէսինատէ դամ մէ իմալ օրանատագ էլպիսէլերին դամիյէ-մէ իսէ յամիէ լաճրեմլէրի ֆիյամը մասլիմէ իլէ թագիզի էօհատէսինատէ օլաս, նիսանը բուամինին իկիրմի ալթընճը ճիւմա իրթէսի կիւնի գարարը գամիսի մէրիլեճէ յինատէն, ֆիյամընին թէնզիլի իլէ դամ մէ իմալինէ թագիզ օրանլարընը եէմի մէզբիւրատէ Տարի Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։ 2

17 Նիսան 1875 Պաղը Սէրասքէրի

ԻԼԱՆ

Շիրքէթի խայրիյէնին Հասքէյատէ քեային ատէթիկեան մահալլինատէ մէվճուտ օլուպ լուղմի օրմանան բիրինճ մէ թիմար խուրատէրը իլէ քէօհնէ քանարէ մէ թէնթէկ կիպի էշեատպլ մի զայիտէ ֆիրատ իլի օլունաճաղը ճիհէթիլէ մուպայեասընէ թալիզ օլանլէր մահալի մեզքիւրէ տզիմէթլէ էշեայի մեզպուրէյի մուայէնէ իթմէլերի Շիրքէթի խայրիյէ թարաֆընատան իլան օլունուր։

ԱՌ ԱՐԵԳԱԿՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԻՐ ԱԳՐՈՒԱԿԱՆ

Ամեն տարի դեղաբորբոքութեան եւ դեղօրիցի

Վ. Ծ Ա Ն Ն Ի

Բէր- Մեծ Էջաց Աւոնոգ Ամ- 77.

Ե Ի

Կ. Պոլիս Կամ- էջի հրատարակը Ամ- 1—2

Ամեն տեսակ դեղօրայք եւ քիմիական արտադրութիւնք իտալական Անդղլիական, Գաղղիական եւ Գերմանական, նոյնպէս այլ եւ այլ արտադրութիւնք խնամով պատրաստուած ի Պ. վ. Ծաննիէ։ Ամեն տեսակ հանքային ջուրք, որոնք տարեան ամենայն ամեն ժամանակ մէջ։ վիրաբուժութեան եւ մանկանց մանրմին ուղղելու գործիք, Բաուչուկեայ նիւթեր ու գործիներ, Սոլֆաթոյ մեծ մթերք։ Գինիներուն ամեն ժամերուն մէջ դեղօրէից արագ եւ ճիշդ պատրաստութիւն։

Միանգամայն Պորտոյի Ռէնի, ըՍպանիոյ, Հունգարիոյ եւ Թուրքիոյ գինիներու մեծ մթերք։ Քոնեակ, ամեն տեսակ ոգելից բնպելիք, անդգալար նիւթեր. անուշահոտութիւնք, այլ եւ այլ տեսակ մազի ներկ, որոյ ամենէն լաւերն ու փորձեալն է Տիքէնի ջուրը։ Եւ այս ամենը խիստ չափաւոր գնով։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻՒՐԻՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՑ
Կ. ՊՕԼԻՍ ՋԻՆԻԼԻ ԽԱՆ

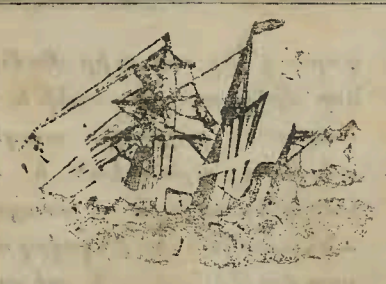

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1875 ԱՊՐԻԼ 1 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ԱՊՐԻԼ 30

ՀԲՈՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ Թիւ- Եւրոպական Եղանակ

11 30 25 Եկենիմանալլէն Մէղարպ· Պէօյիւքտէրէ· Թարապիա Եկենիքէօյ Սմէկնա, Էմիրկէն, Ր· Հիսար· Պէպէք·

12 15 33 Եկենիմանալլէն Մէղարպուրնու Պէօյիւքտէրէ Թարապիա, Եկենիք· Պոյաճ· Ր Հիսար Պէպէք· Արնավ·

1 30 19 Եկենիմանալլէն Մէղար· Պէօյիւք· Քիրլճայ· Թարապ· Եկենիք· Էմիրկէն Հիսար, Պէպէք·

2 15 34 Ր· եւ Ա· Գավաքէն Մէղարպ· Պէօյիւքտ· Թարապ· Եկենիք Սմէէն· Էմիրկէն Ր· Հիսար, Պէպէք, Օրմ·

3 30 20 Եկենիմանի Պէօյիւքտ, Թարապիա, Եկենիքէօյ, Պոյաճ· Ր· Հիսար, Պէպէք· Արնավ· Գուբ· Օրմաք· Պէշիկ· (Ուրբաթ օրերը ժամը 3 3/4 ին)

4 30 25 Եկենիմանի· Մէղարպ· Պէօյիւք· Թար· Եկենիք· Սմէէն· Էմիրկ· Պոյաճ· Ր· Հիսար Պէպէք Արնավ· (Բացի ուրբաթէ)։

5 30 33 Ր· եւ Ա· Գավաքէն Մէղարպ· Պէօյիւք· Թարապ· Եկենիք· Էմիրկ· Ր· Հիսար, Պէպէք· Արնավ· Պէյլէրպէյ· Օրմաք· Պէշիկթաշ։

6 30 3 Եկենիմանալլէն Պէօյիւքտ· Թարապ· Պէյքօզ· Եկենիք· Էմիրկ· Գանկրճա, Ր· Հիսար· Գանտիլլի Արնավուտաք Պէյլէրպէյ, Օրմաքէօյ, Գուզկունճուք, Պէշիկթաշ· Իսկիսարար

8 45 19 Եկենիմանալլէն· Մէղարպուրնու· Պէօյիւքտէրէ· Թարապ· Պէյքօզ· Եկենիք· Պոյաճ· Ր· Հիսար· Պէպէք Արնավ· Գուբուչ· Օրմ· Պէշիկթաշ։

9 45 22 Եկենիմանալլէն Պէօյիւք· Թարա· Եկենիք· Էմիրկ· Ր· Հիսար· Արնավուտքէօյ· Օրմաք· Պէշիկթաշ։

Աբնավուտ էնէն

12 1 Արնավուտաք· Գուբուչ· Օրմաքէօյ· Պէշիկթաշ։

12 30 4 Արնավուտքէօյ, Գուբուչէշմէ, Օրմաքէօյ· Պէշիկթաշ։

1 22 Արնավ· Գուբ· Օրմաքէօյ, Պէշիք· Գապաթաշ։

1 30 6 Արնավ· Գուբուչ· Օրմաքէօյ Պէշիկթաշ։ (Բացի ուրբաթէ)։

2 1 Արնավ· Գուբ Օրմ· Պէշիկ· Գապաթաշ։ (Ուրբաթ օրերը ժամը 1 3/4)։

2 30 4 Արն· Գուբ· Օրմաք· Պէշիկթաշ, Գապ·

3 5 22 Արնավ· Գուբ, Օրմ· Պէշ·

3 45 1 Արնավ· Գուբուչ· Օրմ· Պէշիկ· Գապաթ·

5 30 6 Արնվ· Գուբ· Օրմ· Գուզ· Պէշիկ· Գապաթաշ,

7 15 20 Պէպէք, Արնվ· Զէնկ· Պէյլէր· Օրմաք· Գուզ· Պէշիք·

Աբնաւուտ Եղանակ

12 21 Պէյքօզ, Բաչ, Գանլ, Ա· Հիսար· Գանտ· Վանիքէօյ Զէնկէլք, Պէյլէր, Գուզկունճ։

12 3 Վանիքէօյէն Զէնկէլ, Պէյլէրպ, Գուզկունճք, Գապթաշ,

1 17 Պէօյ ուքտէրէ, Թարապ Պէյքօզ, Բաչապան· Գանլ· Ա· Հիսար, Վանիքէօյ, Զէնկէլքէօյ· Պէյլէրպէյ, Գուզկուն։

2 30 28 Պէյքօզ, Բաչապ· Գանլ· Ա. Հիսար, Գանտ· Վանիք· Զէնկէլ· Պէյլէրպէյ, Գուզկ

4 21 Պէյքօզ, Բաչապ· Գանլ· Ա· Հիսար Գանտ· Վանիք, Զէնկ· Պէյլէրպէյ Գուզկ։

8 45 4 Պէօյիւք· Պէյքօզ, Բաչապ Գանլ· Ա· Հիսար, Գանտ· Վանիք·Զէնկ· Պէյլ Գուզկ· Իսկ· (Ուրբաթ օրերը Զուպ։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական Եղանակ

1 30 3 Գապաթաշ, Իսկիսարար, Պէշիքթաշ, Գուզկունճուք, Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Զէնկ· Առնավ· Գանտիլլի Ր· Հիսար, Գանլրճա, Էմիրկէն, Եկենիքէօյ· Պէյքօզ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Եկենիմանալլէ։

2 25 Պէշիկթաշ, Օրթաք, Գուբուչ· Արնավ· Ր· Հիսար, Էմիրկ· Եկենիք· Թարապ· Պէօյիւքտ· Մէղար· Եկենիման։

3 30 33 Պէշիքթաշ, Օրթաքէօյ Արնավուտաք· Ր· Հիսար, Պոյաճ· Եկենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյիւքտ· Մէղարպ· Ա· Ր· Գավաք։

5 19 Պէշիկթաշ, Օրթաք· Արնավ· Պէպէք· Ր· Հիսար, Էմիրկ· Եկենիք· Պէյքօզ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ· Մէղարպ· Եկենիմանալլէ։

5 45 20 Գապաթաշ, Իսկիսարար, Պէշիկթաշ Գուզկունճուք, Օրթաք· Պէյլէր· Զէնկ· Արնավ· Պէպէք։

6 30 4 Պէշիքթաշ, Օրթաքէօյ, Արնավ· Գանտ· Ր· Հիսար, Էմիրկ· Եկենիքէօյ· Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ։

8 22 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնավուտաքէօյ Ր· Հիսար· Էմիրկէն· Եկենիք· Թարապիա, Պէօյիւք· Մէղար·

9 15 25 Պէպէք, Ր·Հիսար, Պոյաճ· Սմէէնա, Եկենիք· Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ Մէղարպ· Եկենիմա։ (Բացի ուրբաթէ)։

10 34 Պէպէք· Ր· Հիսար, Էմիրկ· Եկենիք· Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ· Մէղար· Ր· եւ Ա· Գավաք։ (Ուրբաթ օրեր ժամը 9 3/4ին)

10 30 20 Պէշիկթաշ, Գուբ· Արնավ Ր· Հիսար· Պոյաճ· Եկենիք· Թարապիա Պէօյիւքտէրէ· Մէղարպ· Եկենիման·

10 50 33 Օրթաք· Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկ· Սմէէն· Եկենիք· Թարապիա· Քիրլճայ· Պէօյիւքտ· Մէղարպ։

11 15 19 Պէպէք Ր· Հիսար Էմիրկ· Եկենիքէօյ· Թարապ· Պէօյիւք· Եկենիման։

Աբնավուտ էնէ

1 1 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Արնավուտաքէօյ·

1 45 4 Արնավուտաքէօյ·

2 15 22 Արնավուտաքէօյ·

9 15 1 Գապաթ· Պէշիկ· Օրթաք· Գուբուչ· Արնավ· Վանիք·

10 5 6 Պէշիկթաշ, Օրթաք, Գուբուչ· Արնավ։

11 5 4 Գապաթաշ· Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուբուչ· Արնավ·

11 20 1 Պէշիքթաշ· Օրթաքէօյ, Գուբուչ Արնավուտաքէօյ· (Ուրբաթ օրերը ժամը 11 1/2 ին)։

11 40 6 Պէշիք· Օրթաք· Գուբուչ· Արնավ· (Բացի ուրբաթէ)

12 3 Պէշիք, Օրթաք· Արն· (Ուրբաթ օրերը Գուբուչէշմէ·)

Աբնաւուտ Եղանակ

4 35 6 Գուզկ· Պէյլէրպէյ, Զէնկէլ· Վանիք· Արնավ։

2 15 21 Իսկիսարար, Գուզկ· Պէյլէր, Զէնկ· Վանիք· Գանտ· Ա· Հիսար Գանլ· Բաչապ· Պէյքօզ· (Ուրբաթ օրերը Զուպուքլու)։

9 45 17 Գուզկ· Պէյլէրպէր Զէնկ· Վանիք, Ա Հիսար, Գանլրճա, Բաչապ· Պէյքօզ Պէօյիւք, (ուրբաթ օրերը 9 1/2ին·)

10 30 21 Գուզկ· Պէյլէր· Զէնկ· Վանիք· Գանտ· Ա· Հիսար, Գանլ· Բաչ, Պէյքօզ։

11 10 28 Գուզկ· Պէյլէրպէյի· Զէնկէլք, Վանիք· Գանտ· Ա, Հիսար Գանլրճա, Բաչապանճէ, Պէյքօզ·

11 40 22 Գապաթ· Գուզկ, Պէյլէրպ՝յ, Զէնկէլ Վանի։

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՆԿԷՐ

Մէկ ռէֆորմատաւորէ ԵՒ կերուէլ

ԿԱՐԻ ՄԵՐԵՆԱՅԻՑ

ՍԻՆԿԷՐԻ

Որք ամենէն պարզ, ամենէն դիւրակիրն եւ ամենէն լաւագոյնն են ի գործածութիւն

Ընտանեաց,

Կաբ կարող կանանց,

Դերձակաց,

Կոշկակարաց,

Եւ այլ արհեստաւորաց։

Ամեն տեսակ կարերու համար վաճառման միակ դին։

Ընկերութիւնը գործակատարներ կը խնդրէ Եգիպտոսի, Սիրիոյ եւ ուրիշ արեւելեան երկիրներու մէջ։

Ամէն տեսակ աղեկութեան համար պէտք է դիմել առ Սինկէր ընկերութեան կեդրոնական գրասենեակը, Լոնտրա Ֆոսիմէր Լէյն Զիրսայա, 30։

Այս լրագիրը չարաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երկշաբթի, հինգշաբթի եւ չարաթ օրերը։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են Կ. Պոլիս Զինիլի խան վերի տարեր թիւ 15 Մասիսի խմբագրատուն իսկ գաւառաց մէջ հեռաւոր հոգաբարձուաց սենեակները։

ԻԶՄԻՐ. Պետրոսեան ազգ Տէտէեան.

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Խոսրով էֆ· Լսկիճեան.

ՊՐՈՒՍԱ. Յակոբ ան ազգ Թանկէրեան.

ԹԷՔԻՐՏԱՂ· Յովակիմ ազգ Ուզունարդեան·

ՏՐԱՊԻԶՈՆ· Խաչատուր բազանչմասեան

ԿԱՐԻՆ· Կարապետ պատուելի Զաքարեան·

ՎԱՆ· Կարապետ ազգ Նորթանեան·

ՄՈՒՇ Մկրտիչ ազգ Փոթիկեան

ԵԱՇ· Մ· ազգ Խաչիկեան·

ՖՈՓՇԱՆ Մկրտիչ ազգ Աչճեան·

ԵՐԶՆԿԱՅ· Թադէոս ազգ Բազրատունի·

ՍԻՎՐԻՏԻՍԱՐ· Արժ· Տ· Ռուբէն·

Բոլոր քաղաքներէ սաորագրուիլ ուզողներն աս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ։

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANC COMPANY.

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Լոնդրայի ԵՒ Լիվերպուլի ապահովութեան ընկերութիւն Անգ· Լիր·

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 2,000000
Վճարեալ դրամագլուխ 250,000
Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն զատուցեալ 596,000—846,000
1872ին հրդեհի զուտ հասոյթը 794,000

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Լոնդրայի ԵՒ Լիվերպուլի ապահովութեան ընկերութիւն Անգ· Լիր·

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 2,000000
Վճարեալ դրամագլուխ 100,000
Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն զատուցեալ 230,000—330,000
Զուտ հասոյթ 1872ի 270,000

Սորագրեալք իրենց բազմաթիւ յանձնարարագրաց և այլ քաղաքաց ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպէսի դրութեան մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանեն։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց ի՛ջ համեմատական բաժանումէ՝ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան տեսնալովն՝ ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագոյնս ապահովութիւն բանողներու ինքզինք ներկայացուցանել։

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բերայի Գալաթիոյ և Պօլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը և գաւառները։

Գիներուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միացեալ ընկերութեանս գրասենեակը Գալաթիոյ Բէրշմէք բազարի մօտ Կամանի խան թիւ 3։

Լիազօր գործակատար
Վ· Ռ· ՍՈՒԱՆ